

Yhdyskuntavaliokunta	§ 28	13.03.2018
Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta	§ 57	13.06.2018

Nuorisotalon peruskorjausvaihtoehdot, tarveselvitys

90/10.03.02/2018

YLKV 13.03.2018 § 28

Lisätiedot:

rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905
rakennuttajainsinööri Ilona Lehto
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten nuorisotalo on valmistunut vuonna 1909 Kauniaisten ensimmäiseksi koulurakennukseksi. Rakennuksen rakennutti vuonna 1907 perustettu yksityinen Grankulla samskola, joka oli rakennuksen ensimmäinen ja pitkäaikaisin käyttäjä. Rakennuksen suunnitteli arkkitehti Waldemar Aspelin. Vuonna 1912 rakennusta laajennettiin arkkitehti Alarik Tawaststjeran laatimien suunnitelmien mukaisesti. Pienempiä laajennuksia tehtiin myös vuosina 1949 (H.A. Ekholm) ja 1954 (P.G. Gylden). Rakennus peruskorjattiin vuosina 1977-80, jolloin se muutettiin nuorisotaloksi. Vuonna 2001 korjattiin julkisivulaudoitus sekä vaihdettiin lahonneita hirssiä. Rakennusvaiheet on esitetty **oheismateriaalissa** (Rakennusvaihekaavio, Rakennushistoriallinen selvitys).

Nuorisotalon talotekniikan korjausvaihtoehtoja on tutkittu 2000-luvulla jo aiemmin. Laajemmasta talotekniikkasaneerauksesta luovuttiin sen kustannustason osoittauduttua huomattavan korkeaksi sekä ratkaisun osoittauduttua vaikeasti sovitettavaksi kulttuurihistoriallisesti merkittävään kohteeseen. Rakennusta ja sen talotekniikkaa on sen sijaan korjattu ja ylläpidetty pienemmillä korjaustoimenpiteillä. Myös tilojen käyttöä on sovellettu rakennuksen asettamien ehtojen mukaisesti.

Nuorisotalon talotekniikkasaneerauksen hankesuunnittelulle on kaupungin investointiohjelmassa määrärahaa 117.400 €. Vuoden 2017 aikana on toteutettu saneerauksen valmistelun taustaselvityksiä. Ennen hankesuunnitteluvaihetta on kuitenkin tarkasteltava saneerauksen vaihtoehtoja sekä teknisistä että toiminnallisista näkökulmista hankkeen tarkoituksenmukaisen laajuuden määrittämiseksi ja jatkosuunnittelun ohjaamiseksi, jotta suunnitteluresurssit tulevat käytetyksi tarkoituksenmukaisesti.

Kauniaisten nuorisotalon kerrosala on n. 1138m². Rakennuksen kantava runko on hirsirakenne. Vesikatto on peltikate. Rakennus on suojeltu sr-merkinnällä ja rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka turmelevat julkisivujen ja vesikattojen rakennustaiteellisia ja historiallisia arvoja.

Käyttö

Rakennuksessa on viime vuosina toiminut kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen

hallinto, nuorisopalvelut, kulttuuripalvelut sekä liikuntapalveluiden hallinto. Tiloissa on toiminut myös useita paikallisia vapaa-ajankentän toimijoita sekä yhteistyökumppaneita. Nuorisovaliokunta on laatinut nuorisotalon (vapaa-ajan talon) talotekniikkasaneerauksesta tarveselvityksen (NUORK 27.08.2015 §22), jossa esitetään, että tilat muutettaisiin kaupunkilaisten kohtaamispaikaksi. Hyvin alustavaa pohdintaa on käyty myös rakennuksen saneeraamisesta ruotsinkielisen koulukeskuksen tarpeisiin.

Keväällä 2017 todettiin nuorisotalon kuntotutkimuksessa kosteusvaurioista johtuvia sisäilmahaittoja. Osa toimistohuoneista poistettiin käytöstä keväällä 2017. Nuorisotoimen toiminta siirrettiin pois rakennuksesta koulujen loppua toukokuussa 2017. Kaikki toiminta tiloissa siirtyi väistötiloihin syksyllä 2017. Tällä hetkellä tiloissa ei ole toimintaa.

Kunto

Tilakeskus teetti rakenneteknisen tutkimuksen rakennuksessa ilmenneiden sisäilmaongelmien selvittämiseksi. Tutkimustulosten perusteella todettiin, että rakennus vaatii mittavia korjaustoimenpiteitä. Korjausvaihtoehtojen selvityksen tueksi teetettiin rakennushistoriallinen selvitys sekä hirsirungon kuntotutkimus, jotka valmistuivat keväällä 2018. Tehtyjen tutkimusten ja selvitysten perusteella tilakeskus on laatinut nuorisotalon peruskorjaustoimenpiteistä neljä alustavaa vaihtoehtoa jatkosuunnittelun ohjaamiseksi. Vaihtoehdot ovat tässä vaiheessa erittäin karkeita ja suuntaa-antavia. Korjaustoimenpiteet ja niiden laajuudet tarkentuvat valitun vaihtoehdon mukaisessa jatkosuunnittelussa.

Hirsirungon kuntoarviossa arvioitiin rungon olevan pääosin kunnossa. Lahovaurioita todettiin kosteusrasitukselle alttiissa kohdissa. Rakennus sijaitsee kallioisessa rinteessä siten, että ylempi taso viettää pintavedet rakennuksen alle. Hirsirungon kunto arvioitiin pistokokein. Rungon todellisen kunnan selvitys vaatisi mittavia pintojen sekä ala- ja yläpohjan rakenne-avauksia.

Rakenneteknisessä kuntotutkimuksessa havaittiin rakenneavausten ja materiaalinäytteiden perusteella mikrobikasvustoa sekä kosteus- ja lahovaurioita. Huoneilmassa havaittiin myös merkittävästi teollisia mineraalikuituja. Kosteus- ja lahovaurioiden aiheuttajat ovat monimuotoisen vesikatkon jiirikohtien vuodot, rakenteiden epätiivius sekä sadevesien kulkeutuminen rakenteisiin. Merkittävimpänä sisäilmaongelmien aiheuttajana voidaan pitää sisäpuolista lisälämmöneristystä, joka on tehty 1970-luvun peruskorjauksen yhteydessä. Lisälämmöneristys on muuttanut rakenteiden kosteusteknistä toimivuutta aiheuttaen rakenteissa mittavia kosteus- ja lahovaurioita. Sisäilmasta mitatut teolliset mineraalikuidut ovat myös peräisin 1970-luvun peruskorjauksen sisäpuolisesta lämmöneristeestä (vuorivilla). Rakennuksen sisäilma on laadultaan huono ja erityisen heikko 2. kerroksen tiloissa sekä kellarikerroksessa.

Rakennuksen lämmitysmuoto on kaukolämpö ja vesikiertoiset patterit. Koneellinen ilmanvaihto on asennettu 1970-luvun peruskorjauksen yhteydessä, kuten pääosin myös muu rakennuksen talotekniikka. Pieniä lisäyksiä ja ylläpitokorjauksia on tehty vuosien varrella. Rakennuksen talotekniikka on elinkaarensa päässä.

Korjaustarve

Tehtyjen alustavien tutkimuksen ja selvitysten perusteella todetaan, että rakennus vaatii mittavan sekä rakenteiden että talotekniikan peruskorjauksen. Molempien tekninen kunto on vuosien mittaan heikentynyt merkittävästi. Aiheuttajina ovat iän, normaalin kulumisen ja teknisen vanhentuneisuuden lisäksi mm. rakennusvirheet ja väärin toteutetut lisäeristykset. Hirsirungon ja alapohjan korjaustarpeen tarkempi määrittäminen vaatii lisätutkimuksia. Mikrobi- ja lahovaurioituneet rakenteet sekä pinnat tulee purkaa ja rakentaa uudelleen. Rakennuksen tuleva käyttötarkoitus määrittelee rakenteiden ja talotekniikan korjaustavan ja kustannukset.

Vaihtoehto 1

Rakennus peruskorjataan opetus-, toimisto- ja nuorisotiloiksi käyttäjien tarpeiden mukaisesti ja osaksi ruotsinkielisen koulukeskuksen toimintoja. Korjaustoimenpiteet sisältävät vaadittavat tilamuutokset, rakenteiden ja talotekniikan korjaukset sekä ympäristön muokkauksen. Rakennuksen energiatalous otetaan suunnittelussa ja käyttöä ajatellen huomioon. Tavoite korjata rakennus uudisrakentamiseen verrattavaan tasoon tähän käyttötarkoitukseen huomioiden rakennuksen suojelumerkintä saattaa olla vaikeaa järkevän ja käyttökelpoisen kokonaisuuden aikaansaamiseksi ainakaan kohtuullisin kustannuksin.

Rakennuksen tekninen kunto tulee selvittää lisätutkimuksin suunniteltua käyttöä ja suoritettavia muutoksia ajatellen. Tämän lisäksi arvioidaan tilojen käyttöä ja mahdollisia ulkoisia muutostarpeita liittyen rakennuksen suojelumerkintään.

Korjauksen kustannustaso on kokoluokkaa 7000 - 8000 euroa/m². Kustannustason varaus ilman tarkempia tutkimuksia ja suunnitelmia on + - 25 - 30 %.

Kustannustason kokoluokka perustuu maakuntamuseon kokemuspohjaiseen arvioon vastaavien kohteiden korjaustöistä. Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio kyseisestä vaihtoehdosta on 8-9 M€.

Vaihtoehto 2

Rakennus peruskorjataan ja ennallistetaan. Korjaustoimenpiteet sisältävät rakenteiden korjaukset sekä ympäristön muokkauksen. Rakennukseen palautetaan painovoimainen ilmanvaihto ja/tai selvitetään sen hybridivaihtoehtoja. Tilojen käyttöä sovelletaan rakennuksen asettamien reunaehtojen mukaisesti. Painovoimainen ilmanvaihto rajoittaa tilojen käyttöä henkilömäärän ja oleskeluajan puitteissa. Tilat eivät tässä vaihtoehdossa sovellu opetus- tai työskentelytiloiksi, mutta mahdollistavat lyhytaikaisen kokoontumisen ja esim. palauttamisen nuorisotaloksi.

Rakennuksen tekninen kunto tulisi selvittää lisätutkimuksin suunniteltua käyttöä ja suoritettavia muutoksia ajatellen.

Korjauksen kustannustaso on kokoluokkaa 5000 - 7000 euroa/m². Kustannustason varaus ilman tarkempia tutkimuksia ja suunnitelmia on + - 25 - 30 %.

nustason varaus ilman tarkempia tutkimuksia ja suunnitelmia on + - 25 - 30 %.

Kustannustason kokoluokka on johdettu vaihtoehto 1:ssä sovelletusta maakuntamuseon kokemuspohjaisesta arviosta huomioiden pois jäävä raskaan talotekniikan osuus. Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio kyseisestä vaihtoehdosta on 6-8 M€.

Vaihtoehto 3

Rakennus peruskorjataan ja ennallistetaan siinä laajuudessa kuin katsotaan toiminnan kannalta tarpeelliseksi. Varaudutaan purkamaan 1909 jälkeen tehdyt laajennusosat (n. 700 m²), mikäli rakennuksen kunto todetaan liian huonoksi säilytettäväksi tai mikäli kulttuurihistoriallisista syistä se katsotaan parhaaksi ratkaisuksi. Jäljelle jäävä alkuperäinen osuus (n. 400 m²) peruskorjataan rakennuksessa käytettyjen materiaalien ja suunnitellun käytön ehdoilla. Palautetaan alkuperäinen huonejärjestys ja ennallistetaan julkisivu alkuperäiseen asuunsa.

Korjaustoimenpiteet sisältävät rakenteiden korjaukset sekä ympäristön muokkauksen. Rakennukseen palautetaan painovoimainen ilmanvaihto ja/tai selvitetään sen hybridivaihtoehtoja. Tilojen käyttöä sovelletaan rakennuksen asettamien reunaehtojen mukaisesti. Painovoimainen ilmanvaihto rajoittaa tilojen käyttöä henkilömäärän ja oleskeluajan puitteissa. Tilat eivät sovellu opetus- tai työskentelytiloiksi, mutta mahdollistavat lyhytaikaisen kokoontumisen.

Rakennuksen tekninen kunto tulisi selvittää lisätutkimuksin suunniteltua käyttöä ja suoritettavia muutoksia ajatellen.

Korjauksen hintataso on kokoluokkaa 5000 - 7000 euroa/m². Kustannustason varaus ilman tarkempia tutkimuksia ja suunnitelmia on + - 20-25 %.

Kustannustason kokoluokka on johdettu vaihtoehto 1:ssä sovelletusta maakuntamuseon kokemuspohjaisesta arviosta huomioiden pois jäävä raskaan talotekniikan osuus. Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio suppean pinta-alan mukaisesti kyseisestä vaihtoehdosta on 2-3 M€.

Vaihtoehto 4

Palautetaan rakennuksen alkuperäinen julkisivu joko nykyisessä laajuudessaan tai pienempänä kokonaisuutena. Suoritetaan vain rakennuksen paikallaan säilymisen kannalta välttämättömimmät korjaustoimenpiteet. Sisäpuolisia korjaustoimenpiteitä ei suoriteta. Rakennus säilyy kaupunkikuvassa, mutta tällainen minimivaihtoehdon mukainen korjaus ei mahdollista rakennuksen sisäpuolista käyttöä.

Laajuuden mukaan sovellettu hinta-arvio kyseisestä vaihtoehdosta on 1-2 M€.

YTJ:

Valiokunta päättää lähettää tarveselvityksen nuorisotalon korjausvaihtoehdoista lausunnon antamista varten käyttäjävaliokunnille (nuorisovaliokunta,

svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik ja suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta).

Lausuntojen pohjalta yhdyskuntavaliokunta valmistelelee esityksen tarveselvityksen hyväksymisestä ja jatkosuunnitteluun valittavasta vaihtoehdosta kaupunginhallitukselle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Lisäksi valiokunta totesi, että peruskorjaus tulee toteuttaa rakennuksen ehoilla ja sopeuttaen käyttötarkoitus sen mukaisesti. Tällöin vaihtoehdot nro 1 ja 4 eivät käytännössä tule kysymykseen.

SOVV 13.06.2018 § 57

Lisätiedot:

sivistystoimenjohtaja Heidi Backman, puh. 050 566 8800
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunta on kokouksessaan 13.3.2018 (§ 28) käsitellyt nuorisotalon tarveselvitystä ja pyytänyt lausuntoa mm. suomenkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta. Päätöksen mukaan yhdyskuntavaliokunta ehdottaa, että rakennus peruskorjataan vaihtoehto 2 tai 3 mukaisesti. Yhdyskuntavaliokunta hylkäsi omalta osaltaan vaihtoehdot 1 ja 4.

Vaihtoehto 1: Rakennus peruskorjataan siten, että siellä olevat tilat soveltuvat sekä opetus- että toimistokäyttöön, 8-9 M€.

Vaihtoehto 2: Rakennus peruskorjataan siten, että siellä olevia tiloja voidaan käyttää tilapäisesti, mutta eivät sovellu opetus- tai toimistokäyttöön, 6-8 M€.

Vaihtoehto 3: Rakennus peruskorjataan siten, että siellä olevat tilat voivat olla tilapäiskäytössä - uudemmat osat puretaan ja vanhin osa (400 m²) jätetään, 2-3 M€.

Vaihtoehto 4: Rakennus peruskorjataan ulkokuoreltaan, tilat eivät sovellu käyttöön, 1-2 M€.

Nuorisotalon tilojen käyttö kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa

Rakennuksessa on viime vuosina toiminut kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto, nuorisopalvelut, kulttuuripalvelut sekä liikuntapalveluiden hallinto. Rakennuksessa on sijainnut yhteensä noin 9-10 henkilön työtilat. Tiloissa on toiminut myös useita paikallisia yhdistyksiä ja seuroja - kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen yhteistyökumppaneita. Nuorisolautakunta on laatinut nuorisotalon (vapaa-ajan talon) talotekniikkasaneerauksesta tarveselvityksen (NUORK 27.08.2015 § 22) jossa esitetään, että tilat muutettaisiin kaupunkilaisten kohtaamispaikaksi.

Keväällä 2017 nuorisotalon kuntotutkimuksessa todettiin kosteusvaurioista johtuvia sisäilmahaittoja ja osa toimistohuoneista poistettiin käytöstä. Nuorisotoimen toiminta siirrettiin pois rakennuksesta koulujen loputtua toukuussa 2017. Kaikki toiminta tiloissa siirtyi väistötiloihin syksyllä 2017. Tällä hetkellä tiloissa ei ole toimintaa.

Kauniaisten nuorisotalo on toiminut tärkeänä nuorten kokoontumispaikkana useita kymmeniä vuosia unohtamatta kaikkia muita talossa toimineita tahoja, jotka osaltaan palvelutuotannossaan palvelevat useita eri kohde- ja ikäryhmiä. Nuorisolaissa (1285/2016/§8) todetaan, että kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytykset nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Tämä on perinteisesti toteutunut varsin hyvin Kauniaisissa ja merkittävä tekijä on ollut nimenomainen nuorisotalo sijaintinsa ja siellä tuotettujen erilaisten palveluiden vuoksi.

Nuorisotalolla on ollut paljon erilaisia tiloja, jotka ovat mahdollistaneet monimuotoisen palvelukavalkadin; kahvila, bänditila, studio, tanssisali, biljardisali, pienryhmätiloja, black box (ts. esiintymistila/discosali), toimistotiloja, luokkahuoneita jne. Tiloissa on myös nuorisotilatoiminnan ohella partiolaiskolo, kansalaisopiston taideluokka, Grani Lähiavun avoin olohuone, Kauniaisten musiikkijuhlien toimistotilat sekä festivaalin aikainen tukikohta, tanssin ja musiikin alojen opetusta lapsille ja nuorille sekä nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hallinnon työtiloja.

Laissa kuntien kulttuuritoiminnasta (728/1992/§1) todetaan, että kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuurityön näkökulmasta on erittäin tärkeää tarjota mahdollisuuksia ja puitteet matalan kynnyksen moninaiselle taiteen ja kulttuurin harrastustoiminnalle. Kauniaislaiset lapset ja nuoret tarvitsevat tiloja tällaiselle toiminnalle heidän omassa ympäristössään kaupungin muiden palveluiden yhteydessä.

Lasten ja nuorten kokoontumispaikkana toimiva rakennus on luonteva ja ihanteellinen paikka tarjota kulttuuriaiheista harrastustoimintaa. Kauniaisten nuorisotalo on Suomen ensimmäinen virallinen vihapuhevapaa nuorisotalo. Kauniaisten nuorisopalveluissa painopiste on suvaitsevaisuudessa ja moninaisuuden tukemisessa, oli kyse sitten kielellisistä- kulttuurisista- tai seksuaalisuuteen liittyvistä asioista.

Tilojen menetys (n. 1 100 m²) on aiheuttanut merkittäviä muutoksia kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimintaan. Kymmenen työpistettä on jouduttu siirtämään väistötiloihin Pohjoiselle Heikelintielle. Nuorisotila on siirretty erittäin rajallisiin tiloihin kaupunginkirjastoon, bänditilat on tilapäisesti vuokrattu Espoosta ja pienryhmätyöskentelyn tilat on sijoitettu Pohjoiselle Heikelintielle. Tanssisalille ja esiintymistilalle (discosali) ei ole löydetty korvaavaa tilaa, minkä vuoksi mm. kansalaisopiston, balettikoulun sekä tanssiopiston kurssveja on jouduttu perumaan. Nuorisokahvila ja nuorille tarkoitettu kuntosali on jouduttu sulkemaan, koska vaihtoehtoisia tiloja ei ole löydetty. Grani Lähiavun kanssa tuotettu kaikille avoin olohuonetoiminta on jouduttu lakkauttamaan. Partiolaislippukunta Toimen Pojille on järjestetty korvaavat tilat.

Kauniaisten musiikkiopisto on joutunut lakkauttamaan nuorisotalossa järjestetyn opetuksensa korvaavien tilojen puutteessa. Kaupungissa toimivat taiteen perusopetuksen tuottajat Kauniaisten musiikkiopisto ja Kauniaisten kuvataidekoulu ovat jatkuvassa lisätilan tarpeessa. Kuvataidekoulu on toivonut (27.3.2018) mm. tiloja lyhytkurssien järjestämiseen, iltapäivätoimin-

nan värikympyluokkaa, esteettömiä tiloja, mediataidestudiota, maalausluokkaa sekä tiloja opetuksen järjestämiseksi usealle ryhmälle samaan aikaan. Kauniaisten musiikkiopisto on opiston hallituksen 2.3.2018 tekemän päätöksen mukaan toivonut mm. tilaa ruotsinkielistä musiikkileikkiä varten ja ylipäänsä lisätiloja. Tiloja taiteenalojen välistä yhteistyötä varten on toivottu aikaisemminkin.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen tarpeet

Kaupungin strategiassa vuosille 2018–2022 mainitaan, että Kauniainen on oppimismyönteinen kaupunki, jossa oppiminen tähtää tulevaisuuteen. Koulutuksen sekä varhaiskasvatuksen ja esikouluopetuksen tulee olla laadukasta ja oppilas/lapsilähtöistä. Lisäksi tavoitteena on toimivat siirtymät eri asteiden välillä. Strategiassa mainitaan myös hallinnollinen yhtenäiskoulu sekä esikouluopetuksen kehittäminen yhteistyössä koulun kanssa. Linjauksiin sisältyvät lisäksi tulevaisuuden tarpeita vastaavat koulut ja päiväkotiverkosto, kattava palvelutarjonta varhaiskasvatuksessa sekä lukio-ohjelman laatiminen.

Syksyllä 2017 aloitettiin ruotsinkielistä päiväkotij- ja kouluverkostoa koskeva selvitys. Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta (SUUS) linjasi 16.1.2018, että selvityksen tavoitteena on vastata

- tarpeeseen luoda tulevien vuosien tarpeita vastaava määrä päiväkotipaikkoja meneillään olevan päiväkotij- ja esikouluverkostonselvityksen mukaisesti ja tahtoon kehittää esikouluopetusta tiiviimmässä yhteistyössä perusopetuksen kanssa,
- tarpeeseen yhtenäistää perusopetusta ja helpottaa siirtymistä 6. vuosiluokalta 7. vuosiluokalle,
- tarpeeseen kehittää lukiota meneillään olevan lukioselvityksen mukaisesti.

Selvityksessä on painopisteenä toiminnan kehittäminen lapsi- ja oppilaslähtöisesti. Selvityksessä tutkitaan vaikutuksia opetukseen ja toimintaan, lapsi-, oppilas- ja henkilöstövaikutuksia sekä vaikutuksia investointitarpeeseen ja käyttömenoihin. Selvitysten tulee olla sopusoinnussa kaupungin strategian ja kaupungissa meneillään olevien varhaiskasvatus-, esikoulu- ja lukioselvitysten kanssa. Selvitettävien ratkaisujen tulee voida vastata kustannustehokkaasti pitkän tähtäimen tarpeisiin nyt saatavilla olevan tiedon mukaan.

Kokonaisuuteen kuuluvat seuraavat osaselvitykset:

- Meneillään oleva ruotsinkielistä päiväkotij- ja esikouluverkostoa koskeva selvitys 2019–2029. SUUS käsittelee selvitystä alustavasti kesäkuussa 2018. Tätä sivuavat selvitykset ovat seuraavat:
 - kaupunginhallituksen päätös 7.5.2018 Urheilutie 17:n tontin varausesta yksityiselle päiväkotitoimijalle,
 - SOVV:n 23.5.2018 ja SUUS:n 22.5.2018 hyväksymä palvelusetelimalli, joka tulee voimaan 1.1.2019,
 - ruotsinkielisten ostopalvelupäiväkotien tulevaisuus. Käsittelee Folk-

hälsans barnträdgårdin osalta syksyllä 2018.

- Meneillään oleva ruotsinkielinen kouluselvitys, käsittely syksyllä.
- Meneillään oleva lukio-ohjelma - työ tehdään syksyllä ja se koskee kaupungin molempia lukioita.

Suomenkielisen koulutoimen vastaavat päiväkot-, esikoulu- ja kouluselvitykset aloitetaan suunnitelmien mukaan vuonna 2019 tai kun ruotsinkielisiä ratkaisuja koskevat selvitykset on tehty.

Tilantarpeet tekeillä olevien selvitysten toukokuun 2018 tilanteen mukaan:

- Kaupungin strategian mukaan kaupungin väestö tulee kasvamaan prosentin vuodessa vuoteen 2030.
- Tuoreimman väestöennusteen (2014) mukaan lasten määrä kasvaa niin paljon, että vuoteen 2025 mennessä kaupunki tulee tarvitsemaan n. 50 uutta päiväkotipaikkaa. Tämä kehitys vastaa hyvin viime vuosien kehitystä ja yli puolet lapsimäärien kasvusta varhaiskasvatuksessa on ollut ruotsinkielisiä lapsia. Jos tämä kehityssuunta jatkuu, tarvitaan vuoteen 2025 mennessä n. 25 lisäpaikkaa ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen. Lisäystä on yleensä ollut eniten alle kolmivuotiaiden ikäryhmässä, joka tarvitsee merkittävästi suurempaa resurssia kuin vanhemmat lapset. Lisäksi Grankottenin päiväkodin tontti on kaavoitettu muuhun toimintaan, ja tällä hetkellä ei ole varmaa tietoa ostopalvelupäiväkotien toiminnasta kesästä 2019 alkaen eikä myöskään kesästä 2021 eteenpäin.
- Jos esikoulu siirtyy Granhultsskolanin tiloihin, siellä tarvitaan tilaa n. 50 lapselle. Arkkitehti Juha Heino on tehnyt toteutuspiirustuksia, jotka esitellään syksyllä 2018.
- Ruotsinkielisten koulujen osalta tavoitteena on ylläpitää suunnilleen nykyistä tasoa oppilasmäärissä. Se mahdollistaa tasokkaan toiminnan, laajan kurssi- ja oppiainetarjonnan sekä kestävä talouden. Jos esikoulu siirtyy osittain tai kokonaan Granhultsskolaniin, voidaan vuosiluokalle 6 tarjota tilat Svenska skolcentrumista. Tätä selvitetään edelleen.
- Gymnasiet Grankulla samskola (GGs) on ottanut alle sata uutta opiskelijaa vuodessa, ja opiskelijoita on kaikkiaan lähes 300. Parhailaan selvitetään mahdollisuutta lisätä opiskelijamäärää 350:een. GGs on viime vuosina saanut yhä enemmän hakijoita, ja vuonna 2018 hakijamäärä oli ennätysmäiset 145 ensisijaista hakijaa. Arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Korolainen & Heino teki kartoituksen lukion tilatarpeesta jo syyskuussa 2015 kahden eri skenaarion pohjalta: a) 300 opiskelijan lukio (nykytila), b) 350 opiskelijan lukio. Johtopäätökseksi tuli, että Gymnasiet Grankulla samskola tarvitsee 286 m² lisätilaa nykyiselle opiskelijamäärälle ja 588 m², jos opiskelijamäärä olisi 350.
- Musiikkiopiston ja kuvataidekoulun tarpeet

Kauniaisten musiikkiopisto on aikoinaan tehnyt aloitteen ns. Kulttuurikukkula-konseptista, jossa koottaisiin taiteen perusopetus ja muita eri taiteenalojen toimijoita tontille, jolla nuoristalo, Kauniaisten kuvataidekoulu, Uusi paviljonki ja Svenska skolcentrum sijaitsevat. Sivistyslautakunta yritti toteuttaa ajatuksen päätöksellään § 11/2017, jonka mukaan sivistystoimi otti Odenwallin hallintaansa toteuttaakseen Kulttuurikukullan siellä. Odenwallia remontoitiin pitkään, mutta suunnitelmat muuttuivat nuorisotalon tilanteen johdosta.

Kuvataidekoulu ja musiikkiopisto ovat olleet keväällä 2018 yhteydessä kaupunkiin myös muiden, aiemmin tässä tekstissä lueteltujen, tilantarpeiden tiimoilta.

- Kaupunki kehittää DigiLab-konseptia, jonka on määrä tukea kaikkia kaupungin kouluja ja olla myös avoin kaikenikäisille kuntalaisille. DigiLabin pop up -versiota testataan jo vuonna 2018 ruotsinkielisen koulukeskuksen tiloissa Odenwallissa, mutta pidemmällä tähtäyksellä toiminnalle tarvitaan muu tila.

Hallintosäännön 20 §:n mukaan valiokunnan toimivaltaan kuuluu lausuntojen antaminen valiokunnan tehtäväalueeseen kuuluvissa asioissa. Käsillä oleva asia kuuluu nuorisovaliokunnan, kulttuurivaliokunnan ja ruotsinkielisen sekä suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan tehtäväalueeseen. Nuorisovaliokunta antoi lausuntonsa 18.4.2018, kulttuurivaliokunta 19.4.2018 ja ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta 22.5.2018. Edellä mainitut valiokunnat puolsivat lausuntoehdotuksen mukaista vaihtoehtoa.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta antaa seuraavan lausunnon nuorisotalon käytöstä:

Nuorisotyön näkökulmasta on ehdottoman tärkeää tarjota nuorille paikka, jossa saa olla oma itsensä. Nuorisotalo edustaa monelle nuorelle sitä paikkaa, jossa saa irrallaan arjen pakottavista askareista, läksyistä ja velvoitteista harrastaa ja toteuttaa itselle tärkeitä asioita. Nuorisotalo on paikka, jossa nuori voi tehdä, pelata, leikkiä, tutustua muihin nuoriin, kokeilla ja oppia uusia asioita sekä löytää kavereita.

Nuorisotalon sijainti on erinomainen ja vaikka osalle siellä aikaisemmin järjestetyille toimintoille on löydetty vaihtoehtoiset tilat (kaupunginkirjasto, Pohjoinen Heikelintie ja koulurakennukset), eivät ne ole täysin korvanneet nuorisotaloa. Samaan aikaan myös taiteen perusopetus kamppailee tilanpuutteen kanssa.

Meneillään olevat päiväkotit-, esikoulu- ja kouluverkostospelvitykset sekä lukio-ohjelma osoittavat lasten ja nuorten lukumäärän kasvavan niin paljon, että tarvitsemme jo nyt lisää tiloja. Sivistystoimen digitalisaation myötä on myös muodostunut tarve digilabin perustamiselle, joka palvelisi sivistystoiminta ja kuntalaisia vauvasta vaariin. Kaupunki on käynnistänyt yhteistyön mm. yritysten ja Opetushallituksen kokeilukeskuksen kanssa sekä hakenut rahoitusta Opetushallitukselta testatakseen konseptia pop up -toimintana.

Kauniaisissa on myös usean vuoden aikana visioitu ns. kulttuurikukkulaa, joka yhdistäisi mm. eri taiteenalojen harrastamisen ja perusopetuksen sel-

laisessa ympäristössä, joka myös palvelisi oppilaitoksia. Aloitteen Kulttuurikukkulan (Kulturkullen) luomiseksi on aikoinaan tehnyt Kauniaisten musiikkiopisto. Kulttuurikukkula-konsepti mahdollistaisi tilojen riittävyden ja tarjoaisi puitteet kulttuurin ja taiteen harrastamiseen kouluympäristön ja kaupungin muiden palveluiden esim. nuorisotalon ja Uuden Paviljongin konserttisalin välittömässä läheisyydessä. Tilat riittäisivät tanssin-, musiikin- ja kuvataiteen opetukseen ja harrastamiseen niin koulutoiminnan ohella kuin koulupäivän jälkeenkin. Myös toiminnan välineille ja oppilastoille löytyisi tarvittavat varastointitilat.

Tämänhetkinen tarve on lyhyesti seuraava:

- Yhteiset opetustilat kuvataiteelle ja musiikille (sis. bändien harjoitustilat ja varastot), käyttäjinä Hagelstamska skolan, GGs, Kauniaisten kuvataidekoulu, Kauniaisten musiikkiopisto ja kansalaisopisto. Tämä on realistinen ratkaisumalli, koska taiteen perusopetuksessa toiminta alkaa koulupäivän jälkeen ja kansalaisopistotoimintaa olisi mahdollista järjestää tiloissa myöhemmin illalla. Järjestely edellyttäisi kuitenkin riittäviä säilytystiloja kaikille toimijoille. Ratkaisu antaisi Hagelstamska skolanille ja GGs:lle niiden tarvitsemat lisätilat. Välillisesti ratkaisu mahdollistaa ruotsinkielisen esikoulun järjestämisen Granhultsskolanin yhteydessä, ja silloin saadaan enemmän tilaa ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle olemassa olevissa kiinteistöissä.
- toimitilat nuorisopalveluille sisältäen nuorisokahvilan, esiintymistilan ja tanssisalin,
- työtilat noin kymmenelle hengelle,
- Digilab-toiminta kaupungin kaikille kouluille ja kuntalaisille mahdollisuus tutustua uuteen teknologiaan.

Kaikista yllä mainituista vaihtoehtoista rakennuksen kunnostamiseen liittyen ainoastaan vaihtoehto 1 mahdollistaa rakennuksen käytön työ- ja opetustilana. Yhdyskuntavaliokunta on kuitenkin päätöksessään hylännyt tämän vaihtoehdon. Vaihtoehto 2 ei mahdollista nuorisotilatoimintaa, koska henkilökunnan tulee toimia tiloissa säännöllisesti työajan puitteissa, vaikka tila ei tähän sovellu.

Lisärakennus uutena toiminnallisena keskuksena ja vaihtoehto 3 vastaisivat yhdessä parhaiten toiminnan tarpeisiin ottaen huomioon "Kulttuurikukkula-konseptin". Nuorisotalon alkuperäinen osa (400 m²) säilytettäisiin ja peruskorjattaisiin soveltuvaksi lyhytaikaiseen toimintaan esim. nuorisopalveluiden pienryhmätoiminta, kokouskäyttö jne. - ei toimisto- tai opetuskäyttöön. Kulttuurivaliokunnan käsitellessä asiaa esitettiin, että paikallishistoriallinen arkisto voitaisiin sijoittaa tänne ja sitä voitaisiin kehittää museaalisempaan suuntaan. Tämä antaisi vuorostaan paikallisille yhdistyksille enemmän tilaa Villa Junghansissa, jossa arkisto sijaitsee nykyisin.

Kustannusarvio on 2-3 M€, johon on mahdollista saada rahallista museaalista avustusta. Nuorisotalon välittömään läheisyyteen suunnitellaan ja rakennetaan uusi toiminnallinen keskus ("Kulttuurikukkula"), jonka tilat soveltaisivat sekä toimisto- ja opetuskäyttöön että sisältäisivät nuorisopalvelui-

den, kuvataiteen, musiikin (sis. bänditilat), tanssin, Digilabin sekä ehkä Marker spacen toiminnalle soveltuvia tiloja. Tiloja käytettäisiin nuorisopalveluiden, Hagelstamska skolanin, GGs:n, kansalaisopiston, Kauniaisten musiikkiopiston ja Kauniaisten kuvataidekoulun kesken ja tiloihin voitaisiin sijoittaa vapaa-aikapalveluiden toimistotiloja.

Lisärakennuksen kustannukset tulee selvittää, mutta se on todennäköisesti kilpailukykyinen verrattuna siihen, mitä GGS:n lisärakentaminen vanhan tarveselvityksen perusteella (SUS 5.10.2015) tulisi maksamaan. Samalla Kulttuurikukkula-konsepti vastaisi hyvin suureen osaan ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen akuutteja tilatarpeita sekä niihin tarpeisiin, joita on jo pitkään ollut taiteen perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa sekä monissa muissa toiminnoissa. Monet näistä toiminnoista palvelisivat koko kaupunkia. Erityisesti DigiLab palvelisi kaupungin kaikkia päiväkotaja, kouluja ja kuntalaisia.

Nuorisopalveluiden henkilökunta, Hagelstamska skolanin ja GGs:n rehtorit sekä Kauniaisten musiikkiopiston ja Kauniaisten kuvataidekoulun johto ovat suhtautuneet myönteisesti ajatukseen edellä esitetyn ratkaisumallin toteuttamisesta. Suunnittelu eri toimijoiden kanssa voidaan aloittaa nopealakin aikataululla.

.....

Puheenjohtaja Mollgren ehdotti kaikkien jäsenten kannattamana, että suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta antaa seuraavan lausunnon asiasta päätösehdotuksen mukaisen lausunnon sijaan:

Nuorisopalvelut ovat tärkeä yhteistyökumppani kouluille. Nuorisotalo on paikka, jossa nuori voi tehdä, pelata, leikkiä, tutustua muihin nuoriin yli koulurajojen, kokeilla ja oppia uusia asioita sekä löytää kavereita. Vaikka osalle tiloissa aikaisemmin järjestetyille toiminnoille on löydetty vaihtoehtoiset tilat (kaupunginkirjasto, Pohjoinen Heikelintie ja koulurakennukset), eivät ne ole täysin korvanneet nuorisotaloa. Nuorisotalo sijaitsee lyhyen matkan päässä Mäntymäen koulusta, ja on sopivan keskeisellä paikalla kaupungissa. Tästä johtuen valiokunta pitää suotavana, että nuorisotalo voisi jatkossakin toimia entisellä paikallaan.

Myös taiteen perusopetus kamppailee tilanpuutteen kanssa. Taiteen perusopetus on tärkeä yhteistyökumppani kouluille. Näiden toimintojen sijaitseminen koulujen läheisyydessä mahdollistaisi osaltaan harrastamista koulupäivän jatkumona.

Mikäli Kauniaisten kaupunki lähtisi strategialisäysten ja tarveselvitysten jälkeen viemään eteenpäin ns. kulttuurikukkula-konseptia, kukkula massiivisine opetustiloineen toimisi parin sadan metrin päässä Mäntymäen koulusta, jonka oppilasmäärät ovat kasvaneet kovaa vauhtia (vuodesta 2012 vuoteen 2017 oppilasmäärä on kasvanut 370:sta 447:ään eli 20,8 %). Tilaselvitysten perusteella tulisi tarkastella, voisivatko uudet tilat palvella myös Mäntymäkeä ja muita suomenkielisiä opetuspalveluita, esimerkiksi taide- ja liikuntatilojen jakamisen sekä kaupungin lukioiden yhteisten kurssien mahdollistamisen muodossa.

Tämänhetkinen tarve on lyhyesti seuraava:

- toimitilat nuorisopalveluille sisältäen nuorisokahvilan, esiintymistilan ja tanssisalin,
- työtilat noin kymmenelle hengelle,
- yhteiset opetustilat kuvataiteelle ja musiikille, käyttäjinä Kauniaisten peruskoulut ja lukiot, Kauniaisten kuvataidekoulu, Kauniaisten musiikkiopisto ja kansalaisopisto. Taiteen perusopetuksessa toiminta alkaa koulupäivän jälkeen ja kansalaisopistotoimintaa olisi mahdollista järjestää tiloissa myöhemmin illalla. Järjestely edellyttäisi kuitenkin riittäviä säilytystiloja kaikille toimijoille.

Kaikista yllä mainituista vaihtoehtoista rakennuksen kunnostamiseen liittyen ainoastaan vaihtoehto 1 mahdollistaa rakennuksen käytön työ- ja opetustilana. Yhdyskuntavaliokunta on kuitenkin päätöksessään hylännyt tämän vaihtoehdon. Vaihtoehto 2 ei mahdollista nuorisotilatoimintaa, mikäli henkilökunta toimii tiloissa säännöllisesti työajan puitteissa.

Lisärakennus uutena toiminnallisena keskuksena ja vaihtoehto 3 vastaisivat yhdessä parhaiten toiminnan tarpeisiin. Nuorisotalon alkuperäinen osa (400 m²) säilytettäisiin ja peruskorjattaisiin soveltuvaksi lyhytaikaiseen toimintaan esim. nuorisopalveluiden pienryhmätoiminta, kokouskäyttö jne. - ei toimisto- tai opetuskäyttöön.

Ennen lisärakennuspäätöksiä tulisi tehdä perusteellinen käyttö- ja tarveselvitys.

Päätös:

Valiokunta antaa seuraavan lausunnon nuorisotalon käytöstä:

Nuorisopalvelut ovat tärkeä yhteistyökumppani kouluille. Nuorisotalo on paikka, jossa nuori voi tehdä, pelata, leikkiä, tutustua muihin nuoriin yli koulurajojen, kokeilla ja oppia uusia asioita sekä löytää kavereita. Vaikka osalle tiloissa aikaisemmin järjestetyille toiminnoille on löydetty vaihtoehtoiset tilat (kaupunginkirjasto, Pohjoinen Heikelintie ja koulurakennukset), eivät ne ole täysin korvanneet nuorisotaloa. Nuorisotalo sijaitsee lyhyen matkan päässä Mäntymäen koulusta, ja on sopivan keskeisellä paikalla kaupungissa. Tästä johtuen valiokunta pitää suotavana, että nuorisotila voisi jatkossakin toimia entisellä paikallaan.

Myös taiteen perusopetus kamppailee tilanpuutteen kanssa. Taiteen perusopetus on tärkeä yhteistyökumppani kouluille. Näiden toimintojen sijaitseminen koulujen läheisyydessä mahdollistaisi osaltaan harrastamista koulupäivän jatkumona.

Mikäli Kauniaisten kaupunki lähtisi strategialisäysten ja tarveselvitysten jälkeen viemään eteenpäin ns. kulttuurikukkula-konseptia, kukkula massiivisine opetustiloineen toimisi parin sadan metrin päässä Mäntymäen koulusta, jonka oppilasmäärät ovat kasvaneet kovaa vauhtia (vuodesta 2012 vuoteen 2017 oppilasmäärä on kasvanut 370:sta 447:ään eli 20,8 %). Tilaselvitysten perusteella tulisi tarkastella, voisivatko uudet tilat palvella myös

Mäntymäkeä ja muita suomenkielisiä opetuspalveluita, esimerkiksi taide- ja liikuntatilojen jakamisen sekä kaupungin lukioiden yhteisten kurssien mahdollistamisen muodossa.

Tämänhetkinen tarve on lyhyesti seuraava:

- toimitilat nuorisopalveluille sisältäen nuorisokahvilan, esiintymistilan ja tanssisalin,
- työtilat noin kymmenelle hengelle,
- yhteiset opetustilat kuvataiteelle ja musiikille, käyttäjinä Kauniaisten peruskoulut ja lukiot, Kauniaisten kuvataidekoulu, Kauniaisten musiikkiopisto ja kansalaisopisto. Taiteen perusopetuksessa toiminta alkaa koulupäivän jälkeen ja kansalaisopistotoimintaa olisi mahdollista järjestää tiloissa myöhemmin illalla. Järjestely edellyttäisi kuitenkin riittäviä säilytystiloja kaikille toimijoille.

Kaikista yllä mainituista vaihtoehtoista rakennuksen kunnostamiseen liittyen ainoastaan vaihtoehto 1 mahdollistaa rakennuksen käytön työ- ja opetustilana. Yhdyskuntavaliokunta on kuitenkin päätöksessään hylännyt tämän vaihtoehdon. Vaihtoehto 2 ei mahdollista nuorisotilatoimintaa, mikäli henkilökunta toimii tiloissa säännöllisesti työajan puitteissa.

Lisärakennus uutena toiminnallisena keskuksena ja vaihtoehto 3 vastaisivat yhdessä parhaiten toiminnan tarpeisiin. Nuorisotalon alkuperäinen osa (400 m²) säilytettäisiin ja peruskorjattaisiin soveltuvaksi lyhytaikaiseen toimintaan esim. nuorisopalveluiden pienryhmätoiminta, kokouskäyttö jne. - ei toimisto- tai opetuskäyttöön.

Ennen lisärakennuspäätöksiä tulisi tehdä perusteellinen käyttö- ja tarveselvitys.